

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 710/2009

z dne 5. avgusta 2009

o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z določitvijo podrobnih pravil o ekološkem gojenju živali iz ribogojstva in ekološki pridelavi morskih alg

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 ⁽¹⁾ ter zlasti členov 11, 13(3), 15(2), 16(1), 16(3)(a) in (c), 17(2), 18(5), drugega pododstavka člena 19(3), členov 22(1), 28(6), 38(a), (b) in (c) ter člena 40 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (ES) št. 834/2007 in zlasti naslov III Uredbe določata osnovne zahteve v zvezi z gojenjem živali iz ribogojstva in pridelavo morskih alg. Podrobna pravila za izvajanje teh zahtev je treba določiti na podlagi spremembe Uredbe Komisije (ES) št. 889/2008 ⁽²⁾, ki določa podrobna pravila za izvajanje Uredbe (ES) št. 834/2007.
- (2) V Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o strategiji za trajnostni razvoj evropskega ribogojstva ⁽³⁾ je določena vizija za razvoj tega sektorja v obdobju desetih let, da se zagotovi stabilna industrija na podeželju in obalnih območjih, kar bi omogočilo nadomestne možnosti za ribiško industrijo v zvezi s proizvodi in zaposlovanjem. V Sporočilu je bila poudarjena možnost razvoja ekološkega ribogojstva ter potreba po vzpostavitvi norm in meril.
- (3) Za zagotavljanje splošnega razumevanja je treba opredelitve iz člena 2 Uredbe (ES) št. 889/2008 dopolniti in popraviti, da se preprečijo dvoumnosti ter zagotovi enotna uporaba pravil za ekološko gojenje živali iz ribogojstva in ekološko pridelavo morskih alg.

- (4) Vodno gojitveno območje za ekološke morske alge in živali iz ribogojstva je zelo pomembno pri gojenju varnih in visokokakovostnih proizvodov z najmanjšim vplivom na vodno okolje. Zakonodajna Skupnost o kakovosti voda in onesnaževalih v hrani, vključno z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ⁽⁴⁾, Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2008/56/ES z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) ⁽⁵⁾, Uredbo Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih ⁽⁶⁾ ter uredbami Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 ⁽⁷⁾, (ES) št. 853/2004 ⁽⁸⁾ in (ES) št. 854/2004 ⁽⁹⁾, določa okoljske cilje za vodo in zagotavlja visoko kakovost hrane. Zato je primerno pripraviti načrt za trajnostno upravljanje za pridelavo morskih alg in živali iz ribogojstva ter določiti ukrepe, kot je zmanjševanje količine odpadkov.

- (5) Z Direktivo Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje ⁽¹⁰⁾, Direktivo Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ⁽¹¹⁾ ter Direktivo Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic ⁽¹²⁾ se mora zagotoviti ustrezna povezanost z okoljem ter hkrati upoštevati vpliv teh dejavnosti na okoljske cilje za vodo iz direktiv 2000/60/ES in 2008/56/ES. Sprejeti je treba določbe za pripravo okoljske presoje, ki zajema najboljše prilagoditev okolice in ublažitev mogočih negativnih učinkov. S takimi ocenami je treba zagotoviti, da ekološka pridelava morskih alg in živali iz ribogojstva, ki je v primerjavi z ekološkim kmetijstvom relativno nova dejavnost, ni samo okoljsko sprejemljiva, temveč je glede na druge možnosti najbolj v skladu s širšim javnim interesom ter okoljsko primerna in trajnostna.

⁽⁴⁾ UL L 327, 22.12.2000, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁽⁶⁾ UL L 364, 20.12.2006, str. 5.

⁽⁷⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 55.

⁽⁹⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 206.

⁽¹⁰⁾ UL L 175, 5.7.1985, str. 40.

⁽¹¹⁾ UL L 206, 22.7.1992, str. 7.

⁽¹²⁾ UL L 103, 25.4.1979, str. 1.

⁽¹⁾ UL L 189, 20.7.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 250, 18.9.2008, str. 1.

⁽³⁾ COM(2002) 511, 19.9.2002.

- (6) Voda kot posebno topilo zahteva ustrezno ločevanje enot ekološkega in neekološkega ribogojstva, zato je treba določiti primerne ukrepe za ločevanje. Zaradi raznolikosti sladkovodnih in morskih okolij v Skupnosti je priporočljivo, da se ustrezne razdalje pri ločevanju določijo na ravni držav članic, saj so države članice glede na heterogenost takšnih vodnih okolij najprimernejše za obravnavo vprašanja ločevanja.
- (7) Gojenje morskih alg lahko koristno vpliva npr. na odstranjevanje hranilnih snovi in lahko spodbuja polikulturo. Paziti je treba, da se prostorastoče morske alge ne pobirajo prekomerno, tako da se lahko obnovijo in da se prepreči znaten vpliv pridelave na stanje vodnega okolja.
- (8) Države članice se spopadajo z vse večjim pomanjkanjem zalog ekoloških beljakovinskih pridelkov. Hkrati pa uvoz ekološke beljakovinske krme ne zadostuje za zadovoljitev povpraševanja. Skupna obdelovalna površina za ekološke beljakovinske pridelke ni dovolj velika za zadovoljitev potreb po ekološko pridelanih beljakovinah, zato je pod določenimi pogoji treba dovoliti uporabo beljakovinske krme, pridobljene z zemljišč v prvem letu preusmeritve.
- (9) Ob upoštevanju zgodnje faze ekološkega gojenja živali iz ribogojstva količina ekoloških plemenskih jat ne zadostuje. Sprejeti je treba določbe o uvedbi neekoloških plemenskih jat in nedoraslih organizmov pod nekaterimi pogoji.
- (10) Pri ekološkem gojenju živali iz ribogojstva mora biti zagotovljeno, da so izpolnjene specifične potrebe živali glede na njihovo vrsto. V skladu s tem morajo gojitvene prakse, sistemi upravljanja in zaprti sistemi zagotoviti dobro počutje živali. Pripraviti je treba določbe o ustrezni gradnji kletk in mrežnih ograd na morju ter o sistemih gojenja na kopnem. Za čim večje zmanjšanje števila škodljivcev in parazitov ter zagotavljanje visoke ravni dobrega počutja in zdravja živali je treba določiti največjo gostoto živali. Ob upoštevanju velike raznolikosti vrst s posebnimi potrebami je treba določiti posebne določbe.
- (11) Nedavni tehnični razvoj je prispeval k vedno večji uporabi zaprtih sistemov ponovnega kroženja vode za ribogojstvo, pri čemer so ti sistemi odvisni od zunanjih vnosov snovi in visoke porabe energije, kljub temu pa omogočajo zmanjševanje količine odpadkov in preprečevanje pobegov. Ob upoštevanju načela, da mora biti ekološka pridelava čim bolj prijazna naravi, je treba prepovedati uporabo teh sistemov za ekološko pridelavo, dokler ne bodo na voljo dodatna spoznanja. Omogočena bi morala biti izjemna uporaba teh sistemov, in sicer le za posebne pridelovalne razmere v dristiščih in vzgajališčih.
- (12) Splošna načela ekološke pridelave iz členov 4 in 5 Uredbe (ES) št. 834/2007 temeljijo na ustreznem oblikovanju in upravljanju bioloških postopkov, osnovanih na ekoloških sistemih, pri katerih se uporabljajo naravni viri iz teh sistemov, s postopki, zlasti za ribogojstvo, ki so v skladu z načelom trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov. Prav tako zagotavljajo načela ohranjanja biotske raznovrstnosti naravnih vodnih ekosistemov v ribogojstvu. Ta načela drugače temeljijo na oceni tveganja ter po potrebi na uporabi previdnostnih in preventivnih ukrepov. V ta namen je treba pojasniti, da umetna indukcija s hormoni in njihovimi derivati pri razmnoževanju živali iz ribogojstva ni združljiva s konceptom ekološke pridelave in potrošnikovem pojmovanju ekoloških proizvodov iz ribogojstva, zato se take snovi ne smejo uporabljati pri ekološkem ribogojstvu.
- (13) Krma za živali iz ribogojstva mora izpolnjevati prehranske potrebe in zahtevo v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, v skladu s katero se krma, ki izvira iz določene vrste, ne sme uporabljati za krmljenje istih vrst, kot določa Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij⁽¹⁾. Zato je treba sprejeti posebne določbe za mesojede in nemesojede živali iz ribogojstva.
- (14) Priporočljivo je, da surovine za krmljenje ekoloških mesojedih rib in rakov izvirajo iz trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov, kot je navedeno v členu 5(o) Uredbe št. 834/2007 ter opredeljeno v členu 3(e) Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike⁽²⁾, ali iz ekološke krme, ki izvira iz ekološkega ribogojstva. Ob upoštevanju zgodnje faze ekološkega ribogojstva in trajnostnih ribolovnih virov obstaja možnost pomanjkanja ekološke krme ali krme iz trajnostnih ribolovnih virov, zato je treba pripraviti določbe za uporabo neekološke krme v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1774/2002⁽³⁾, ki določa zdravstvene predpise za snovi ribjega izvora, ki se lahko uporabljajo v ribogojstvu, in prepoveduje krmljenje gojenih rib z nekaterimi snovmi, pridobljenih iz gojenih rib iste vrste.

⁽¹⁾ UL L 147, 31.5.2001, str. 1.

⁽²⁾ UL L 358, 31.12.2002, str. 59.

⁽³⁾ UL L 273, 10.10.2002, str. 1.

- (15) Za namen ekološkega gojenja živali iz ribogojstva in ekološke pridelave morskih alg je uporaba nekaterih neekoloških krmil, krmnih dodatkov in predelovalnih pripomočkov dovoljena pod natančno določenimi pogoji. Nove zadevne surovine je treba odobriti v skladu s členom 16(1) Uredbe (ES) št. 834/2007. Na podlagi priporočilačasne strokovne skupine⁽¹⁾ o krmih za ribe ter o čistilih v ekološkem ribogojstvu, v katerem je bilo ugotovljeno, da je treba snovi, ki so že navedene v prilogah V in VI k Uredbi (ES) št. 889/2008 in odobrene za ekološko živinorejo, dovoliti tudi za ekološko ribogojstvo ter da so nekatere snovi bistvene za posamezne vrste rib, vključiti v Prilogo VI k navedeni uredbi.
- (16) Gojenje školjk, ki se hranijo s precejanjem vode, lahko zaradi odstranjevanja hranilnih snovi koristno vpliva na kakovost obalne vode, pri čemer lahko njihova uporaba spodbuja tudi polikulturo. Določiti je treba posebna pravila za školjke ob upoštevanju, da dodatno hranjenje ni potrebno in da bi bil zaradi tega v skladu s tem vpliv na okolje morda manjši kot na drugih področjih ribogojstva.
- (17) Skrb za zdravstveno varstvo živali mora temeljiti zlasti na preprečevanju bolezni. Ukrepi iz te uredbe v primeru veterinarskega zdravljenja ne smejo posegati v Direktivo Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih bolezni pri vodnih živalih⁽²⁾. Nekatere snovi za čiščenje, preprečevanje obraščanja organizmov ter razkuževanje opreme in objektov za pridelavo je treba dovoliti pod določenimi pogoji. Ob prisotnosti živih živali je treba pri uporabi snovi za razkuževanje ravnati zelo previdno in zagotoviti, da uporaba teh snovi ni škodljiva. Te snovi je treba odobriti v skladu s členom 16(1) Uredbe (ES) št. 834/2007. Na podlagi priporočilčasne strokovne skupine je treba te snovi navesti v Prilogi.
- (18) Določiti je treba posebna pravila za veterinarsko zdravljenje glede na razvrstitev različnih vrst zdravljenja in omejiti pogostost uporabe v primeru alopatskega zdravljenja.
- (19) Potrebna je previdnost pri ravnanju z živimi ribami in med njihovim prevozom, tako da se izpolnijo fiziološke potrebe rib.
- (20) Za preusmeritev v postopek ekološke pridelave je potrebno določeno obdobje prilagajanja vseh sredstev. Glede na predhodne sisteme pridelave je treba določiti posebna obdobja preusmeritve.
- (21) Videti je, da so v nekaterih prilogah k Uredbi (ES) št. 889/2007 napake. Treba je sprejeti ukrepe za popravilo teh napak.
- (22) Določiti je treba določbe za posebne zahteve za nadzor, ki upoštevajo posebnosti ribogojstva.
- (23) Da bi se kmetijska gospodarstva, ki se v skladu z nacionalnimi ali zasebnimi standardi že ukvarjajo z ekološko pridelavo, lažje preusmerila na nove predpise Skupnosti, je treba določiti nekatere prehodne ukrepe.
- (24) Ekološko ribogojstvo je v primerjavi z ekološkim kmetijstvom z dolgoletnimi izkušnjami na ravni kmetij razmerno novo področje ekološke pridelave. Zaradi vse večjega zanimanja potrošnikov za ekološke proizvode iz ribogojstva se bo verjetno vse več ribogojnic preusmerilo v ekološko pridelavo. Tako se bo kmalu povečal obseg izkušenj in strokovnega znanja. Poleg tega se pričakuje, da se bo z načrtovanimi raziskavami pridobilo novo znanje, zlasti o zaprtih sistemih, potrebnih neekoloških sestavinah krme ali gostote staleža pri nekaterih vrstah. Novo znanje in tehnični razvoj, s katerima se bo izboljšalo ekološko ribogojstvo, je treba upoštevati v pravilih za pridelavo. Zato je treba sprejeti določbo, ki predvideva, da se sedanja zakonodaja pregleda in po potrebi spremeni.
- (25) Zato je treba Uredbo (ES) št. 889/2008 ustrezno spremeniti.
- (26) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem regulativnega odbora za ekološko pridelavo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 889/2008 se spremeni:

1. V členu 1 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Ta uredba se ne uporablja za:

(a) živalske vrste, ki niso navedene v členu 7 ter

(b) živali iz ribogojstva, ki niso navedene v členu 25a.

⁽¹⁾ Priporočilačasne strokovne skupine z naslovom „Krma za ribe ter čistila v ekološki pridelavi morskih alg in ribogojstvu“, 20.11.2008; <http://www.organic-farming.europa.eu>

⁽²⁾ UL L 328, 24.11.2006, str. 14.

Naslovi II, III in IV pa se smiselno uporabljajo za te proizvode, dokler se na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007 ne določijo podrobna pravila za pridelavo teh proizvodov.“

2. Člen 2 se spremeni:

(a) Točka (f) se nadomesti z naslednjim:

„(f) ‚proizvodna enota‘ pomeni vse imetje, ki se uporablja za sektor pridelave, kot so prostori za pridelavo, zemljišča, pašniki, površine na prostem, zgradbe za živali, ribniki, zaprti sistemi za morske alge in živali iz ribogojstva, koncesije za obalo ali morsko dno, prostori za skladiščenje pridelkov, proizvodov rastlinskega izvora, proizvodov iz morskih alg, proizvodov živalskega izvora, surovin in kakršnih koli kmetijskih surovin, pomembnih za ta poseben sektor pridelave;“

(b) za točko (i) se dodajo naslednje točke:

„(j) ‚objekt z zaprtim sistemom ponovnega kroženja za ribogojstvo‘ pomeni objekt, v katerem ribogojstvo poteka v zaprtem okolju na kopnem ali na plovilu in ki vključuje ponovno kroženje vode ter je odvisen od stalnega zunanega vira energije, ki stabilizira okolje za živali iz ribogojstva;

(k) ‚energija iz obnovljivih virov‘ pomeni obnovljive nefosilne vire energije: veter, sončno energijo, geotermalno energijo, energijo valov, energijo plimovanja, hidroelektrarne, odlagališčni plin, plin iz naprav za čiščenje odplak in biopline;

(l) ‚drstišče‘ pomeni prostor za vzrejo, valjenje in gojenje v zgodnjih življenjskih fazah živali iz ribogojstva, zlasti plavutonožcev in lupinarjev;

(m) ‚vzgajališče‘ pomeni prostor, v katerem se uporablja vmesni sistem gojenja, in sicer med fazama drstenja in odraslosti. Faza vzgajanja se konča v prvi tretjini ciklusa gojenja, razen pri vrstah živali, za katere je značilna vrsta fizioloških, morfoloških in biokemičnih sprememb kot priprava na življenje v slani vodi (salmonidi);

(n) ‚onesnaževanje‘ v okviru ribogojstva in pridelave morskih alg pomeni neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v morsko okolje, kot je določeno v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2008/56/ES (*) in Direktivi 2000/60/ES (**), v vodah, za katere veljata ti direktivi;

(o) ‚polikultura‘ pri ribogojstvu in pridelavi morskih alg pomeni gojenje dveh ali več vrst navadno različnih prehranjevalnih ravni v isti kulturni enoti;

(p) ‚ciklus gojenja‘ v okviru ribogojstva in pridelave morskih alg pomeni življenjsko dobo živali iz ribogojstva ali morske alge od najzgodnejše življenjske faze do odlova;

(q) ‚lokalno gojene vrste‘ v okviru živali iz ribogojstva in pridelave morskih alg pomenijo tiste vrste, ki niso tuje ali lokalno neprisotne v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 708/2007 (**); vrste iz Priloge IV k Uredbi (ES) št. 708/2007 se lahko obravnavajo kot lokalno gojene vrste.

(r) ‚gostota staleža‘ v okviru ribogojstva pomeni živo težo živali na kubični meter vode kadar koli v fazi odraslosti, v primeru bokoplut in škampov pa teža na kvadratni meter površine.

(*) UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

(**) UL L 327, 22.12.2000, str. 1.

(***) UL L 168, 28.6.2007, str. 1.“

3. V naslovu II se vstavi naslednje poglavje 1a:

„POGLAVJE 1a

Pridelava morskih alg

Člen 6a

Področje uporabe

V tem poglavju so določena podrobna proizvodna pravila za nabiranje in gojenje morskih alg. To poglavje se smiselno uporablja za proizvodnjo vseh mnogoceličnih morskih alg ali fitoplanktona in mikroalg, namenjenih za dodatno uporabo kot krma za živali iz ribogojstva.

Člen 6b

Ustreznost vodnega medija in načrt za trajnostno upravljanje

1. Dejavnosti se izvajajo na krajih, ki niso izpostavljeni nevarnosti kontaminacije s proizvodi ali snovmi, ki niso odobreni za ekološko pridelavo, ali onesnaževali, ki bi ogrozili ekološki status proizvodov.

2. Enote ekološke in neekološke pridelave se ustrezno ločijo. Taki ukrepi ločevanja temeljijo na naravnih razmerah, ločenih sistemih distribucije vode, razdaljah, plimovanju in lokaciji proizvodne enote ekološke pridelave (v smeri proti toku in v smeri toka). Države članice lahko določijo območja, za katera menijo, da niso ustrezna za ekološko ribogojstvo ali pridelavo morskih alg, ter predpišejo najmanjše razdalje pri ločevanju enot ekološke in neekološke pridelave.

Kadar so določene najmanjše razdalje pri ločevanju, države članice te informacije predložijo izvajalcem, drugim državam članicam in Komisiji.

3. Za vse nove dejavnosti v zvezi z ekološko pridelavo in pridelavo več kot 20 ton proizvodov iz ribogojstva na leto se izvede okoljska presoja, ki ustreza proizvodni enoti, da se preverijo pogoji v proizvodni enoti in njenem neposrednem okolju ter možni vplivi njenega delovanja. Izvajalec predloži okoljsko presojo izvajalcu nadzora ali nadzornemu organu. Vsebina okoljske presoje temelji na Prilogi IV k Direktivi Sveta 85/337/EGS (*). Če je bila enota že obravnavana v enakovredni presoji, se dovoli njena uporaba za ta namen.

4. Izvajalec predloži načrt za trajnostno upravljanje za ribogojstvo in žetev morskih alg, ki ustreza proizvodni enoti.

Načrt se posodablja vsako leto in podrobno opisuje vplive dejavnosti na okolje, spremljanje stanja okolja, ki ga je treba izvesti, ter vsebuje seznam ukrepov, ki jih je treba sprejeti za zmanjšanje negativnega vpliva na okoliška vodna in kopenska okolja, vključno z odvajanjem hranilnih snovi v okolje na ciklus gojenja ali na leto, če je to potrebno. V načrtu se evidentirata nadzor in popravilo tehnične opreme.

5. Izvajalci dejavnosti na področju ribogojstva in pridelave morskih alg po možnosti uporabljajo obnovljive vire energije in reciklirajo materiale ter v okviru načrta za trajnostno upravljanje pripravijo časovni raspored za zmanjšanje količine odpadkov, ki se izvaja ob začetku delovanja. Kjer je to mogoče, se uporaba odpadne toplote omeji na energijo iz obnovljivih virov.

6. Za pridelavo morskih alg se na začetku izvede enkratna ocena biomase.

Člen 6c

Trajnostna žetev prostorastočih morskih alg

1. V enoti ali prostorih se hranijo dokumentarne evidence, ki izvajalcu omogočajo, da ugotovi, ali so pridelovalci

dobavili le prostorastoče morske alge, pridelane v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007, nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora pa omogočajo, da to preveri.

2. Žetev se izvaja tako, da požete količine nimajo občutnega vpliva na stanje vodnega okolja. Za zagotovitev obnove morskih alg se sprejmejo ukrepi, kot so metoda žetve, najmanjše velikosti in starosti, razmnoževalni ciklusi ali velikost preostalih morskih alg.

3. Če so morske alge pridelane na deljenem ali skupnem območju pridelave, se zagotovi dokumentarna evidenca, da je skupna pridelana količina v skladu s to uredbo.

4. Ob upoštevanju člena 73b(2)(b) in (c) morajo te evidence vsebovati dokaz o trajnostnem upravljanju in odsotnosti dolgoročnega vpliva na območja pridelave.

Člen 6d

Gojenje morskih alg

1. Pri gojenju morskih alg na morju se uporabljajo samo hranilne snovi, ki obstajajo v naravnih oblikah v okolju, ki je po možnosti v bližini kot del polikulturalnega sistema, ali pa izvirajo iz ekološkega gojenja živali iz ribogojstva.

2. V kopenskih objektih, v katerih se uporabljajo zunanji hranilni viri, so stopnje hranilnih snovi v odplaki iste ali nižje kot v pritoku, kar se lahko tudi preveri. Uporabljajo se lahko le hranilne snovi rastlinskega ali mineralnega izvora iz Priloge I.

3. Gostota kulture ali intenzivnost dejavnosti se evidentira ter ohranja neoporečnost vodnega okolja z zagotavljanjem, da se največja količina morskih alg, ki se lahko vzdržuje brez negativnih vplivov na okolje, ne preseže.

4. Vrvi in druga oprema, ki se uporabljajo za gojenje morskih alg, se ponovno uporabijo ali reciklirajo, kadar je to mogoče.

Člen 6e

Preprečevanje obraščanja ter čiščenje opreme in objektov za pridelavo

1. Organizmi, ki se biološko obraščajo, se odstranijo samo fizično ali ročno in se po potrebi vrnejo v morje, stran od gojilnic.

2. Čiščenje opreme in objektov se izvaja fizično ali mehansko. Če to ne zadostuje, se lahko uporabijo samo snovi iz oddelka 2 Priloge VII.

(*) UL L 175, 5.7.1985, str. 40.“

4. V členu 21 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Do 20 % povprečne skupne količine krmil za živali lahko izvira s paše ali je pridobljenih s trajnih pašnikov oz. z zemljišč s trajnimi krmnimi rastlinami ali beljakovinskimi pridelki, posejanimi v okviru ekološkega upravljanja v prvem letu preusmeritve, če so te površine del domačega kmetijskega gospodarstva in v zadnjih petih letih niso bile del ekološke proizvodne enote navedenega kmetijskega gospodarstva. Če se uporabljajo krmila iz obdobja preusmeritve in krmila, pridobljena z zemljišč v prvem letu preusmeritve, skupni delež takšne krme ne sme presegati največjega možnega deleža iz odstavka 1.“

5. V naslovu II se vstavi naslednje poglavje 2a:

„**POGLAVJE 2a**

Gojenje živali iz ribogojstva

Oddelek 1

Splošna pravila

Člen 25a

Področje uporabe

To poglavje določa podrobna pravila za gojenje vrst rib, rakov, iglokožcev in školjk, ki jih zajema Priloga XIIIa.

To poglavje se smiselno uporablja za zooplankton, nižje rake, kotačnike, črve in druge vodne živali, ki se uporabljajo za krmo.

Člen 25b

Ustreznost vodnega medija in načrt za trajnostno upravljanje

1. Za to poglavje se uporabljajo določbe člena 6b(1)–(5).

2. V načrtu za trajnostno upravljanje se evidentirajo obrambni in preprečevalni ukrepi proti plenilcem v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS (*) in nacionalnimi predpisi.

3. Po potrebi se sosednji izvajalci pri pripravi načrtov za upravljanje medsebojno usklajujejo, kar se lahko tudi preveri.

4. Za gojenje živali iz ribogojstva v ribnikih, bazenih ali kanalih so gojilnice opremljene z naravnim filtrom, tj. z gojitvenimi ribniki, z biološkim ali mehanskim filtrom za zbiranje hranilnih snovi v odplaki ali pa se uporabljajo morske alge in/ali živali (školjke in alge), ki prispevajo k izboljšanju kakovosti odplake. Po potrebi se spremljanje odplake izvaja v rednih intervalih.

Člen 25c

Sočasno ekološko in neekološko gojenje živali iz ribogojstva

1. Pristojni organ lahko dovoli, da se v drstiščih in vzgajališčih na istem kmetijskem gospodarstvu izvaja ekološko in neekološko gojenje nedoraslih organizmov, če so med sabo jasno ločeni in so vzpostavljeni ločeni odtočni sistemi distribucije vode.

2. V primeru gojenja odraslih živali lahko pristojni organ dovoli, da so na istem kmetijskem gospodarstvu proizvodne enote za ekološko in neekološko gojenje, če se upošteva člen 6b(2) te uredbe in kadar gre za različne faze gojenja in različne faze ravnanja z živalmi iz ribogojstva.

3. Izvajalci vodijo dokumentarno evidenco o uporabi določb iz tega člena.

Oddelek 2

Izvor živali iz ribogojstva

Člen 25d

Izvor ekološko vzrejenih živali iz ribogojstva

1. Uporabljajo se lokalno gojene vrste, pri čemer je cilj gojenja, da se vrstam, ki so bolj prilagojene pogojem gojenja, zagotovi dobro zdravje in dobro izkoriščenost virov krme. Izvajalcu nadzora ali nadzornemu organu se predloži dokumentarna evidenca o izvoru vrst in ravnanju z njimi.

2. Izberejo se tiste vrste, katerih gojenje ne povzroča občutne škode staležu divjih organizmov.

Člen 25e

Izvor in upravljanje neekološko gojenih živali iz ribogojstva

1. Za namene gojenja ali izboljšanja genetskega staleža in kadar ekološko gojenih živali iz ribogojstva ni na voljo, se lahko na kmetijsko gospodarstvo pripeljejo prostoživeče ali neekološko gojene živali iz ribogojstva. Te živali se v okviru ekološkega upravljanja vzdržujejo vsaj tri mesece, preden se lahko uporabijo za gojenje.

2. Za namene nadaljnega gojenja in kadar ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz ribogojstva ni na voljo, se lahko na kmetijsko gospodarstvo pripeljejo neekološko gojeni nedorasli organizmi iz ribogojstva. Vsaj zadnji dve tretjini ciklusa gojenja morata potekati v okviru ekološkega upravljanja.

3. Najvišji delež neekološko gojenih nedoraslih organizmov iz ribogojstva, ki se pripeljejo na kmetijsko gospodarstvo, je: 80 % do 31. decembra 2011, 50 % do 31. decembra 2013 in 0 % do 31. decembra 2015.

4. Za namene nadaljnega gojenja je zbiranje prostora-stočių nedoraslih organizmov iz ribogojstva omejeno na naslednje posebne primere:

(a) naravno povečanje števila ličink rib ali rakov in nedoraslih organizmov pri polnjenju ribnikov, zaprtih sistemov ali ograjenih prostorov;

(b) mlade jegulje, pod pogojem, da je zagotovljen odobren načrt v zvezi z lokacijo in da vprašanje umetnega razmnoževanja ostaja nerešeno.

Oddelék 3

Gojitvene prakse v ribogojstvu

Člen 25f

Splošna pravila za gojenje v ribogojstvu

1. Gojitveno okolje živali iz ribogojstva je urejeno na način, ki v skladu s posebnimi potrebami živalim iz ribogojstva glede na njihovo vrsto omogoča, da:

- (a) imajo dovolj prostora za dobro počutje;
- (b) živijo v vodi dobre kakovosti in z ustreznimi ravnmi kisika ter
- (c) živijo pri temperaturi in svetlobi v skladu z zahtevami vrste in ob upoštevanju geografske lokacije;
- (d) v primeru sladkovodnih rib je dno čim bolj podobno naravnim pogojem;
- (e) v primeru krapov je dno naravna zemlja.

2. Gostota živali je določena v Prilogi XIIIa, in sicer za vsako vrsto ali skupino vrst. Pri preučevanju vplivov

gostote živali na dobro počutje gojenih rib se spremlja stanje rib (kot so: poškodbe plavuti in druge poškodbe, stopnja rasti, vedenje ter splošno zdravje) in kakovost vode.

3. Z obliko in konstrukcijo zaprtih vodnih sistemov se zagotavljajo pretok vode in fiziokemični parametri, ki varujejo zdravje in dobro počutje živali ter omogočajo zaostitev njihovih vedenjskih potreb.

4. Oblika, lokacija in upravljanje zaprtih sistemov zmanjšujejo nevarnost pobega živali.

5. V primeru pobega rib ali rakov je treba sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjšanje vpliva na lokalni ekosistem, vključno s ponovnim ulovom, kadar je to ustrezno. Vodi se dokumentarna evidenca.

Člen 25g

Posebna pravila za zaprte vodne sisteme

1. Objekti z zaprtim sistemom ponovnega kroženja za gojenje živali iz ribogojstva so prepovedani, razen drstišč in vzgajališč ali za gojenje vrst, ki se uporabljajo kot ekološko gojeni organizmi za krmo.

2. Enote gojenja na kopnem morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- (a) za pretočne sisteme je mogoče spremljati in nadzirati pretok ter kakovost vode, ki priteka in odteka;
- (b) vsaj pet odstotkov območja gojenja (med kopnim in vodo) je pokritih z naravno vegetacijo.

3. Zaprti sistemi na morju:

- (a) se morajo nahajati na območju, na katerem so pretok vode, globina in hitrost izmenjave vode v vodnem telesu primerni za zmanjšanje vpliva na morsko dno in obdajajoče vodno telo;
- (b) morajo imeti kletke primerne oblike, konstrukcije in sistem vzdrževanja, ob upoštevanju njihove izpostavljenosti okolju delovanja.

4. Umetno segrevanje ali hlajenje vode je dovoljeno samo v drstiščih in vzgajališčih. Voda iz naravnih vrtin se lahko uporablja za segrevanje ali hlajenje vode v vseh fazah gojenja.

Člen 25h

Upravljanje živali iz ribogojstva

1. Ravnanje z živalmi iz ribogojstva se čim bolj omeji ter se z veliko previdnostjo izvaja z ustrežno opremo in na podlagi protokolov, ki se uporabljajo za preprečevanje stresa in fizičnih poškodb, povezanih s postopki ravnanja. S plemenskimi jatami se ravna tako, da se čim bolj omejijo fizične poškodbe in stres, ter v anesteziji, kadar je to potrebno. Dejavnosti v zvezi z razvrščanjem je čim manj in toliko, kot se zahteva, da se zagotovi dobro počutje rib.

2. Pri uporabi umetne svetlobe veljajo naslednje omejitve:

- (a) podaljšanje naravne dolžine dneva z uporabo umetne svetlobe ne sme presežati največje dolžine, ki upošteva etološke potrebe, geografske pogoje in splošno zdravje gojenih živali, pri čemer ta največja dolžina ne presega 16 ur na dan, razen za namene razmnoževanja;
- (b) nenadne spremembe intenzivnosti svetlobe pri prehodu se preprečijo z uporabo zasenčenih luči ali osvetlitvijo ozadja.

3. Prezračevanje je dovoljeno za zagotovitev dobrega počutja in zdravja živali, pod pogojem, da mehanske prezračevalnike po možnosti poganjajo obnovljivi viri energije.

Vse vrste uporabe se zapišejo v evidenco o ribogojstvu.

4. Uporaba kisika je dovoljena le za uporabe, ki so povezane z zahtevami glede zdravstvenega varstva živali ter kritičnimi obdobji gojenja ali prevoza, in sicer v naslednjih primerih:

- (a) v izjemnih primerih povišanja temperature, zmanjšanja atmosferskega tlaka ali naključnega onesnaževanja;
- (b) pri občasnih postopkih upravljanja staleža, kot sta vzorčenje in razvrščanje;
- (c) za zagotavljanje preživetja gojenega staleža.

Vodi se dokumentarna evidenca.

5. Tehnike usmrtilve so takšne, da zagotovijo takojšnjo nezavest rib in njihovo neobčutljivost za bolečine. Pri določanju najboljših metod usmrtilve se upoštevajo razlike v gojenih vrstah, njihovih velikostih in območjih gojenja.

Oddenek 4

Gojenje

Člen 25i

Prepoved hormonov

Uporaba hormonov in njihovih derivatov je prepovedana.

Oddenek 5

Krma za ribe, rake in iglokožce

Člen 25j

Splošna pravila za krmo

Ureditve krmljenja se vzpostavijo ob upoštevanju naslednjih prednostnih nalog:

- (a) zdravstveno varstvo živali;
- (b) visoka kakovost proizvodov, vključno s hranilno sestavo, ki zagotavlja visoko kakovost končnih užitnih proizvodov;
- (c) majhen vpliv na okolje.

Člen 25k

Posebna pravila o krmi za mesojede živali iz ribogojstva

1. Krma za mesojede živali iz ribogojstva se pridobiva iz naslednjih virov:

- (a) ekološki krmni proizvodi z izvorom iz ribogojstva;
- (b) ribja moka in ribje olje iz ostankov iz ekološkega ribogojstva;
- (c) ribja moka in ribje olje ter sestavine ribjega izvora iz ostankov rib, ki so bile v trajnostnem ribolovu že ujetе za prehrano ljudi;
- (d) ekološka posamična krmila rastlinskega in živalskega izvora iz Priloge V ter upoštevanje omejitev iz te priloge.

2. Če krma iz odstavka 1 ni na voljo, se lahko ribja moka in ribje olje iz ostankov iz neekološkega ribogojstva ali ostankov rib, ujetih za prehrano ljudi, uporabljata za prehodno obdobje do 31. decembra 2014. Ta posamična krmila ne presegajo 30 % dnevnega obroka.

3. Krmni obrok lahko vsebuje največ 60 % proizvodov iz ekološko pridelanih rastlin.

4. Astaksantin, ki izvira iz organskih virov, kot je lupina rakov, se lahko uporablja v krmnih obrokih za losose in postrvi v mejah njihovih fizioloških potreb. Če organski viri niso na voljo, se lahko uporabijo naravni viri astaksantina (kot so kvasovke *Phaffia*).

Člen 25l

Posebna pravila o krmi za nekatere živali iz ribogojstva

1. Živali iz ribogojstva iz oddelkov 6, 7 in 9 Priloge XIIIa se krmijo s krmo, ki je na voljo v naravni obliki v ribnikih in jezerih.

2. Kadar naravni viri krme niso na voljo v zadostnih količinah, kot so navedene v odstavku 1, se lahko uporablja ekološka krma rastlinskega izvora, po možnosti gojena v gojilnici sami, ali morske alge. Izvajalci vodijo evidenco o nujni uporabi dodatne krme.

3. Pri dopolnitvi naravne krme v skladu z odstavkom 2 lahko krmni obrok za vrste iz oddelka 7 in vitke some (*Pangasius* sp.) iz oddelka 9 vsebuje največ 10 % ribje moke ali ribjega olja iz trajnostnega ribolova.

Člen 25m

Proizvodi in snovi iz člena 15(1)(d)(iii) Uredbe (ES) št. 834/2007

1. V ekološkem ribogojstvu se lahko uporabljajo samo krmila živalskega in mineralnega izvora iz Priloge V.

2. Krmni dodatki, nekateri proizvodi, ki se uporabljajo v prehrani živali, in predelovalni pripomočki se lahko uporabljajo le, če so navedeni v Prilogi VI ter izpolnjujejo omejitve iz te priloge.

Oddenek 6

Posebna pravila za mehkužce

Člen 25n

Gojitveno območje

1. Gojenje školjk lahko poteka v istem vodnem območju, v katerem se gojijo ekološki plavutonožci in morske alge v polikulturnem sistemu, ki ga je treba dokumentirati v načrtu za trajnostno upravljanje. Školjke lahko v polikulturi rastejo tudi skupaj s polži, kot so breženke.

2. Ekološko gojenje školjk poteka v območjih, ki so označena s stebri, plovci ali drugimi jasnimi označevalci ter omejena z mrežastimi vrečami, kletkami ali drugimi umetnimi sredstvi.

3. Z ekološkimi gojilnicami lupinarjev se zmanjša tveganje pri vrstah, ki jih je treba ohranjati. Če se uporabljajo mreže za zaščito pred plenilci, morajo biti oblikovane tako, da ne poškodujejo ptic, ki se potaplajo.

Člen 25o

Izvor jajčec

1. Če ni velike škode za okolje in če lokalna zakonodaja to dovoljuje, se jajčeca školjk, ki nastanejo zunaj gojitvene enote, lahko uporabijo, če izvirajo iz:

(a) gojilnic, v katerih jajčeca verjetno ne bodo preživela zimskih razmer ali je teh preveč; ali

(b) naravne gojilnice jajčec lupinarjev v območju nabiranja.

Voditi je treba evidence o tem, na kakšen način, kje in kdaj so bila prostorastoča jajčeca nabrana, da se omogoči sledljivost jajčec do območja nabiranja.

Jajčeca školjk, ki nastanejo v neekološkem drstišču, pa se v ekoloških proizvodnih enotah lahko uporabijo v naslednjih največjih možnih deležih: 80 % do 31. decembra 2011, 50 % do 31. decembra 2013 in 0 % do 31. decembra 2015.

2. Pri japonskih ostrigah, *Crassostrea gigas*, ima prednost stalež, ki se vzgaja selektivno, da se omeji drstenje v divjini.

Člen 25p

Upravljanje

1. Pri gojenju se uporablja gostota živali, ki ne presega gostote, ki se uporablja za neekološko gojene lupinarje v zadevnem območju. Prilagoditve glede sortiranja, redčenja in gostote se opravijo ob upoštevanju biomase ter za zagotovitev dobrega počutja živali in visoke kakovosti proizvodov.

2. Organizmi, ki se biološko obraščajo, se odstranijo mehansko ali ročno in se vrnejo v morje stran od gojilnic lupinarjev, če je to primerno. Lupinarji se med ciklusom gojenja enkrat obdelajo z raztopino apna, s čimer se nadzirajo organizmi, ki se obraščajo in so med sabo konkurenčni.

Člen 25q

Pravila za gojenje

1. Gojenje klapavic na vrveh in druge metode iz oddelka 8 Priloge XIIIa se lahko izvajajo v okviru ekološkega gojenja.

2. Pridнено gojenje mehkužcev je dovoljeno le, kadar ni bistvenega vpliva na okolje v območju nabiranja in gojenja. Dokaz o minimalnem vplivu na okolje se podpre z raziskavo in poročilom o območju izkoriščanja, ki ju mora izvajalcu nadzora ali nadzornemu organu predložiti izvajalec. Poročilo se k načrtu za trajnostno upravljanje doda kot ločeno poglavje.

Člen 25r

Posebna pravila za gojenje ostrig

Dovoljeno je gojenje v vrečah na opornih stebrih. Navedene ali druge strukture za gojenje ostrig je treba postaviti tako, da ne ovirajo dostopa do obrežja. Stalež se previdno namesti v gojilnico glede na plimovanje, tako da je gojenje čim bolj učinkovito. Gojenje mora izpolnjevati pogoje iz oddelka 8 Poglavlja XIIIa.

Oddenek 7

Preprečevanje bolezni in veterinarsko zdravljenje

Člen 25s

Splošna pravila o preprečevanju bolezni

1. Načrt za upravljanje zdravstvenega varstva živali v skladu s členom 9 Direktive 2006/88/ES podrobneje določa prakse za biološko varnost in preprečevanje bolezni, vključno s pisnim sporazumom za zdravstveno posvetovanje, ki ustreza proizvodni enoti, s kvalificiranimi službami za zdravje živali iz ribogojstva, ki obiščejo gojišče najmanj enkrat letno in najmanj enkrat na dve leti v primeru lupinarjev.

2. Podporni sistemi, oprema in pripomočki morajo biti primerno očiščeni in razkuženi. Uporabijo se lahko le proizvodi iz oddelkov 2.1 in 2.2 Priloge VII.

3. Glede prekinitve gojenja:

(a) pristojni organ odloči, ali je prekinitve gojenja potrebna, in določi ustrezno trajanje prekinitve gojenja, ki se izvede in dokumentira po vsakem ciklusu gojenja v zaprtih sistemih odprtih voda na morju. Prekinitve gojenja se priporoča tudi za druge metode gojenja, pri katerih se uporabljajo bazeni, ribniki in kletke;

(b) ni obvezna za gojenje školjk;

(c) v času prekinitve gojenja je potrebno kletko ali drugo obliko za gojenje živali iz ribogojstva izprazniti in razkužiti ter pustiti prazno do naslednje uporabe.

4. Po potrebi se nezaužita krma za ribe, iztrebki in mrtve živali takoj odstranijo zaradi preprečevanja tveganja za veliko okoljsko škodo v zvezi s kakovostjo vode, zmanjševanjem tveganja za bolezni in preprečevanjem privabljanja žuželk ali glodavcev.

5. Ultravijolična svetloba in ozon se lahko uporabljata samo v drstiščih in vzgajališčih.

6. Pri biološkem obvladovanju ektoparazitov imajo prednost ribe čistilke.

Člen 25t

Veterinarsko zdravljenje

1. Kadar se kljub preventivnim ukrepom za zagotovitev zdravja živali v skladu s členom 15(1)(f)(i) Uredbe 834/2007 pojavijo zdravstvene težave, se veterinarsko zdravljenje izvaja po naslednjem vrstnem redu:

(a) snovi rastlinskega, živalskega ali mineralnega izvora v homeopatski razredčini;

(b) rastline in njihovi izvlečki, ki nimajo anestetičnih učinkov;

(c) snovi, kot so: elementi v sledovih, kovine, naravni imunostimulanti ali dovoljeni probiotiki.

2. Alopatsko zdravljenje je omejeno na dva cikla zdravljenja letno z izjemo cepljenj in obveznih programov za zatiranje bolezni. Vendar pa v primeru, če ciklus gojenja traja manj kot leto, velja omejitev na eno alopatsko zdravljenje. Če se te omejitve alopatskega zdravljenja presežejo, se zadevne živali iz ribogojstva ne smejo prodajati kot ekološki proizvodi.

3. Zdravljenje zaradi zajedavcev, ki ne vključuje obveznih nadzornih programov, ki jih izvajajo države članice, je omejeno na dvakrat letno ali enkrat letno, če traja ciklus gojenja manj kot 18 mesecev.

4. Karenca za alopatsko veterinarsko zdravljenje in zdravljenje zaradi zajedavcev v skladu z odstavkom 3, vključno z zdravljenjem iz obveznih programov za nadzor in izkoreninjenje bolezni, traja dvakrat dlje od zakonitega obdobja karence iz člena 11 Direktive 2001/82/ES ali 48 ur, če to obdobje ni določeno.

5. Kadar koli se uporabljajo veterinarska zdravila, je treba tako uporabo prijaviti izvajalcu nadzora ali nadzornemu organu, preden se živali tržijo kot ekološke. Stalež, ki se zdravi, mora biti jasno prepoznaven.

(*) UL L 206, 22.7.1992, str. 7.“

6. V poglavju 3 naslova II se za členom 29 vstavi naslednji člen 29a:

„Člen 29a

Posebne določbe za morske alge

1. Če so končni proizvod sveže morske alge, se za izpiranje sveže nabranih morskih alg uporablja morska voda.

Če so končni proizvod dehidrirane morske alge, se za njihovo izpiranje lahko uporablja tudi pitna voda. Sol se lahko uporabi za preprečitev vlažnosti.

2. Uporaba neposrednega ognja, ki je v neposrednem stiku z morskimi algami, je pri sušenju prepovedana. Če se pri procesu sušenja uporabljajo vrvi ali druga oprema, se zanje ne smejo uporabiti sredstva proti obraščanju ter snovi za čiščenje ali razkuževanje, razen če je proizvod za tako uporabo naveden v Prilogi VII.“

7. V poglavju 4 naslova II se vstavi naslednji člen 32a:

„Člen 32a

Prevoz živih rib

1. Prevoz živih rib se lahko opravi v ustreznih posodah s čisto vodo, ki izpolnjujejo fiziološke potrebe rib glede temperature in raztopljenega kisika.

2. Pred prevozom ekološko gojenih rib in ribjih proizvodov je treba posode temeljito očistiti, razkužiti in izprati.

3. Sprejeti je treba previdnostne ukrepe za zmanjšanje stresa. Med prevozom gostota ne sme doseči stopnje, ki škoduje vrstam.

4. Dokazila se shranijo za namene odstavkov 1–3.“

8. V členu 35 se odstavka 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

„2. V enotah za ekološko pridelavo rastlin, morskih alg, vzrejo živali in ribogojstvo je prepovedano skladiščenje kmetijskih surovin, razen tistih, ki so dovoljene s to uredbo.

3. Na kmetijskih gospodarstvih je dovoljeno shranjevanje alopatskih veterinarskih zdravil in antibiotikov, če jih je predpisal veterinar za zdravljenje iz člena 14(1)(e)(ii) ali člena 15(1)(f)(ii) Uredbe (ES) št. 834/2007, če se shranjujejo na nadzorovanem mestu in če se vpišejo v evidence rejnih živali iz člena 76 te uredbe ali, če je ustrezno, v evidence o ribogojstvu iz člena 79b te uredbe.“

9. V poglavju 5 naslova II se vstavi naslednji člen 36a:

„Člen 36a

Morske alge

1. Obdobje preusmeritve za nabiranje morskih alg traja šest mesecev.

2. Obdobje preusmeritve za enoto gojenja morskih alg traja dlje kot šest mesecev ali en celoten ciklus gojenja.“

10. V poglavju 5 naslova II se za členom 38 vstavi naslednji člen 38a:

„Člen 38a

Gojenje živali iz ribogojstva

1. Za naslednje vrste obratov v ribogojstvu veljajo naslednja obdobja preusmeritve za proizvodne enote ribogojstva, vključno z obstoječimi živali iz ribogojstva:

(a) 24 mesecev za obrate, ki jih ni mogoče izsušiti, očistiti in razkužiti;

(b) 12 mesecev za obrate, ki so se izsušili ali so prekinili gojenje;

(c) šest mesecev za obrate, ki so se izsušili, očistili in razkužili;

(d) tri mesece za obrate v odprtih vodah, vključno z gojilnicami školjk.

2. Pristojni organ se lahko odloči, da kot del obdobja preusmeritve retroaktivno prizna katero koli predhodno dokumentirano obdobje, v katerem objekti niso bili obdelani s proizvodi, ki niso dovoljeni pri ekološki pridelavi, ali izpostavljeni tem proizvodom.“

11. Naslov člena 43 se nadomesti z naslednjim:

„Uporaba neekološke krme rastlinskega in kmetijskega izvora za rejne živali“;

12. Odstavek 1 člena 59 se nadomesti z naslednjim:

„To poglavje se ne uporablja za hrano za hišne živali in hrano za kožuharje.“

13. V členu 60 se odstavek 1(a) nadomesti z naslednjim:

„(a) predelana krma je v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 834/2007 ter zlasti s členom 14(1)(d)(iv) in (v) za živino ali členom 15(1)(d) za živali iz ribogojstva in členom 18 Uredbe;“

14. V naslovu IV se vstavi naslednje poglavje 2a:

„POGLAVJE 2a

Posebne zahteve za nadzor morskih alg

Člen 73a

Nadzorni sistem za morske alge

Ob prvem izvajanju nadzornega sistema, ki velja posebej za morske alge, mora popoln opis lokacije iz člena 63(1)(a) vključevati:

- (a) popoln opis obratov na kopnem in morju;
- (b) po potrebi okoljsko presojo, kot je opisana v členu 6b(3);
- (c) po potrebi načrt trajnostnega upravljanja, kot je opisan v členu 6b(4);
- (d) kar zadeva prostorastoče morske alge, pripravo popolnega opisa, načrta obalnih območij in morskih območij nabiranja ter kopenskih območij, kjer se izvajajo dejavnosti naknadnega nabiranja.

Člen 73b

Evidence pridelave morskih alg

1. Evidence pridelave morskih alg se morajo voditi v obliki registra izvajalca in morajo biti vedno dostopne nadzornim organom ali izvajalcem nadzora v prostorih kmetijskega gospodarstva. Zagotavljati morajo najmanj naslednje informacije:

- (a) seznam vrst, datum in pridelano količino;
- (b) datum uporabe, vrsto in količino uporabljenega gnojila.

2. V zvezi z nabiranjem prostorastočih morskih alg mora register vsebovati tudi:

- (a) podatke o pridelovanju posameznih vrst v imenovanih gojilnicah za pretekla obdobja;
- (b) oceno pridelka (količina) na sezono;
- (c) vire mogočega onesnaženja za pridelovalne gojilnice;
- (d) trajnostni letni pridelek za vsako gojilnico.“

15. V naslovu IV se vstavi naslednje poglavje 3a:

„POGLAVJE 3a

Posebne zahteve za nadzor gojenja živali iz ribogojstva

Člen 79a

Nadzorni sistem za gojenje živali iz ribogojstva

Ob prvem izvajanju nadzornega sistema, ki velja posebej za gojenje živali iz ribogojstva, mora popoln opis enote iz člena 63(1)(a) vključevati:

- (a) popoln opis obratov na kopnem in morju;
- (b) po potrebi okoljsko presojo, kot je opisana v členu 6b(3);
- (c) po potrebi načrt trajnostnega upravljanja, kot je opisan v členu 6b(4);
- (d) kar zadeva mehkužce, povzetek posebnega poglavja načrta trajnostne presoje, kot zahteva člen 25q(2).

Člen 79b

Evidenca gojenja živali iz ribogojstva

Izvajalec mora v obliki registra, ki ga je treba posodabljati in mora biti vedno dostopen nadzornim organom ali izvajalcem nadzora v prostorih kmetijskega gospodarstva, zagotoviti naslednje informacije:

- (a) izvor, datum prihoda in obdobje preusmeritve živali, ki pridejo na kmetijsko gospodarstvo;
- (b) število pošiljk, starost, teža in namembni kraj živali, ki zapuščajo kmetijsko gospodarstvo;
- (c) evidenco pobegov rib;
- (d) v zvezi z ribami, vrsto in količino krme, v primeru krapov in drugih podobnih vrst pa evidenco o uporabi dodatne krme;

- (e) veterinarsko zdravljenje z navedenimi podrobnostmi o namenu, datumu uporabe, metodi uporabe, vrsti zdravila in karenci;
- (f) ukrepi za preprečevanje bolezni z navedbo podrobnosti o prekinitvi, čiščenju in obdelavi vode.

Člen 79c

Posebni nadzorni obiski za školjke

Pri gojenju školjk se nadzorni obiski opravijo pred in med največjo proizvodnjo biomase.

Člen 79d

Več pridelovalnih enot, ki jih vodi isti izvajalec

Kadar izvajalec vodi več pridelovalnih enot, kot je določeno v členu 25c, se tudi za enote, kjer poteka neekološka vzreja živali iz ribogojstva, uporablja nadzorni sistem iz poglavja 1 in tega poglavja.

16. Naslov poglavja 4 pod naslovom IV se nadomesti z naslednjim:

„Zahteve za nadzor enot za pripravo proizvodov rastlinskega in živalskega izvora, proizvodov iz morskih alg in živali iz ribogojstva ter živil iz teh proizvodov“

17. Naslov poglavja 5 pod naslovom IV se nadomesti z naslednjim:

„Zahteve za nadzor uvoza ekoloških proizvodov iz tretjih držav“

18. V odstavku 2 člena 93 se dodajo naslednje točke:

- „(e) število enot za ekološko gojenje živali iz ribogojstva;
- (f) obseg proizvodnje ekološkega gojenja živali iz ribogojstva;

- (g) število enot ekoloških morskih alg in obseg pridelave morskih alg (neobvezno).“

19. V členu 95 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Za namene člena 12(1)(j) Uredbe (ES) št. 834/2007 in do vključitve posebnih snovi v skladu s členom 16(1)(f) navedene uredbe se lahko uporabljajo samo proizvodi, ki jih odobri pristojni organ.“

20. Členu 95 se doda naslednji odstavek:

„11. Tistim enotam za ribogojstvo in pridelavo morskih alg, ki so ustanovljene in katerih proizvodnja poteka v skladu z nacionalno sprejetimi pravili za ekološko proizvodnjo pred začetkom veljavnosti te uredbe, lahko pristojni za prehodno obdobje, ki se izteče 1. julija 2013, dovoli, da ohranijo ekološki status med prilagajanjem na pravila te uredbe, če ni neupravičenega onesnaževanja voda s snovmi, ki pri ekološki proizvodnji niso dovoljene. Izvajalci, ki imajo koristi od tega ukrepa, pristojni organ obvestijo o zadevnih objektih, ribnikih, kletkah ali serijah morskih alg.“

21. Priloge se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2010, z naslednjimi izjemami:

- (a) člen 1(4) se uporablja od dneva začetka veljavnosti te uredbe;
- (b) korektivni ukrepi iz točke 19 člena 1 ter točk 1(b) in 1(c) Priloge se uporabljajo od začetka uporabe Uredbe (ES) št. 889/2008.

Ta uredba se lahko po 1. juliju 2013 na podlagi zadevnih in ustrezno utemeljenih razlogov držav članic pregleda in po potrebi spremeni.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 5. avgusta 2009

Za Komisijo
Mariann FISCHER BOEL
Članica Komisije

PRILOGA

Priloge k Uredbi (ES) št. 889/2008 se spremenijo:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) Naslov se nadomesti z naslednjim:

„Gnojila, dodatki za izboljšanje tal in hranilne snovi iz člena 3(1) in člena 6d(2)“

(b) Naslov in prva vrstica tabele se nadomestita z naslednjim:

Dovoljenje	Ime sestavljeni proizvodi ali proizvodi, ki vsebujejo samo materiale, našete v tej prilogi	Opis, zahteve glede sestave, pogoji uporabe
A	hlevski gnoj	Proizvodi, ki so sestavljeni iz mešanice živalskih iztrebkov in rastlinskega materiala (hlevska stelja) Prepovedano, če izvira iz industrijskega kmetijstva.

(c) V 11. vrstici tabele se zadnje polje nadomesti z naslednjim:

„Za krzno: najvišja koncentracija kroma (VI) v mg/kg suhe snovi: 0“

(2) Priloga III se spremeni:

V oddelku 1 se za pitovne prašiče v šesto vrstico vstavi četrta podvrstica:

„Nad 110 kg	1,5	1,2“
-------------	-----	------

(3) Priloga V se spremeni:

(a) Naslov se nadomesti z naslednjim:

„Posamična krmila iz člena 22(1), (2) in (3) ter člena 25k(1)(d) in člena 25m(1).“

(b) V oddelku 2.2 se četrta alineja nadomesti z naslednjim:

„— hidrolizati in proteozilati, pridobljeni z encimsko reakcijo, v topni ali netopni obliki, namenjeno izključno živalim iz ribogojstva in mladim živalim.“

(c) V oddelku 2.2 se doda naslednja alineja:

„— moka iz rakov“

(4) Priloga VI se spremeni:

(a) Naslov se nadomesti z naslednjim:

„Krmni dodatki in nekatere snovi, ki se uporabljajo v prehrani živali iz člena 22(4) in člena 25m(2).“

(b) V oddelku 1.1(a) se druga alineja nadomesti z naslednjim:

„— sintetični vitamini, ki so identični naravnim vitaminom za monogastrične živali in živali iz ribogojstva;“

(c) Oddelek 1.3 se spremeni:

(i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) *Sredstva proti oksidaciji*

E306 — Ekstrakti naravnega izvora, bogati s tokoferolom, ki se uporabljajo kot sredstvo proti oksidaciji

— Naravna sredstva proti oksidaciji (uporaba omejena na krmo za ribogojstvo)“

(ii) za točko (d) se doda naslednja točka:

„(e) *emulgatorji in stabilizatorji*:

lecitin iz organskih virov (uporaba omejena na krmo za ribogojstvo).“

(5) Priloga VII se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA VII

Proizvodi za čiščenje in razkuževanje

1. Proizvodi za čiščenje in razkuževanje zgradb in napeljav za živalsko proizvodnjo iz člena 23(4):

- kalijevo in natrijevo milo,
- voda in para,
- apneno mleko,
- apno,
- živo apno,
- natrijev hipoklorit (npr. kot tekoče belilo),
- kavstična soda,
- jedek kalijev karbonat,
- vodikov peroksid,
- naravne rastlinske esence,
- citronska, perocetna, mravljična, mlečna, oksalna in očetna kislina,
- alkohol,
- dušikova kislina (za mlekarsko opremo),
- fosforna kislina (za mlekarsko opremo),
- formaldehid,
- proizvodi za čiščenje in razkuževanje seskov in pripomočkov za molžo,
- natrijev karbonat.

2. Proizvodi za čiščenje in razkuževanje pri gojenju živali iz ribogojstva in pridelavi morskih alg iz člena 6e(2), člena 25s(2) in člena 29a.

2.1 Sredstva za čiščenje in razkuževanje opreme in objektov, kadar v njih ni živali iz ribogojstva:

- ozon,
- natrijev klorid,
- natrijev hipoklorit,
- kalcijev hipoklorit,
- apno (CaO, kalcijev oksid),
- kavstična soda,
- alkohol,
- vodikov peroksid,
- organske kisline (ocetna kislina, mlečna kislina, citronska kislina),
- huminska kislina,
- peroksiocetne kisline,
- jodofori,
- bakrov sulfat: samo do 31. decembra 2015
- kalijev permanganat,
- perocetna in peroktanojska kislina,
- tropine semen čajevca iz naravnih semen kamelije (uporaba omejena na gojenje škampov).

2.2 Omejen seznam snovi za uporabo v prisotnosti živali iz ribogojstva:

- apnenec (kalcijev karbonat) za nadzor pH
- dolomit za popravo pH vrednosti (uporaba omejena na gojenje škampov).“

(6) Tabela v oddelku A v Prilogi VIII se spremeni:

(a) Za četrto vrstico se vstavi naslednja vrstica:

„B	E 223	natrijev metabisulfit		x	raki ⁽²⁾ “
----	-------	-----------------------	--	---	-----------------------

(b) Za 14. vrstico se vstavi naslednja vrstica:

„B	E 330	citronska kislina		x	raki in mehkužci ⁽²⁾ “
----	-------	-------------------	--	---	-----------------------------------

(7) Priloga XII se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA XII

Vzorec dokazila za izvajalce na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007 iz člena 68 te uredbe

Dokazila za izvajalce na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007	
1. Številka dokumenta:	
2. Ime in naslov izvajalca: Glavna dejavnost (pridelovalec, predelovalec, uvoznik itd.):	3. Ime, naslov in šifra izvajalca nadzora/nadzornega organa/:
4. Skupine proizvodov/dejavnost: — rastline in proizvodi rastlinskega izvora: — morske alge in proizvodi iz morskih alg: — živali in proizvodi živalskega izvora: — živali iz ribogojstva in proizvodi iz teh živali: — predelani proizvodi:	5. Opredelitev: ekološka pridelava, proizvodi iz preusmeritve in tudi neekološka pridelava, če poteka sočasno pridelava/predelava v skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 834/2007
6. Obdobje veljavnosti: Proizvodi rastlinskega izvora od ..... do ..... Proizvodi iz morskih alg od ..... do ..... Proizvodi živalskega izvora od ..... do ..... Proizvodi iz živali iz ribogojstva od ..... do ..... Predelani proizvodi od ..... do	7. Datum pregleda:
8. Ta dokument je bil izdan na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007 in Uredbe (ES) št. 889/2008. Navedeni izvajalec je svoje dejavnosti prepustil nadzoru in izpolnjuje zahteve iz navedenih uredb.	
Kraj in datum:	
Podpis v imenu izvajalca nadzora/nadzornega organa, ki je izdal dokument:“	

(8) Za Prilogo XIII se vstavi naslednja Priloga XIIIa:

„PRILOGA XIIIa

Oddelek 1

Ekološko gojenje salmonidov v sladki vodi:

Potočna postrv (*Salmo trutta*) – šarenka/ameriška postrv (*Oncorhynchus mykiss*) – severno ameriška potočna postrv (*Salvelinus fontinalis*) – losos (*Salmo salar*) – zlatovčica (*Salvelinus alpinus*) – lipan (*Thymallus thymallus*) – ameriška jezerska zlatovčica (*Salvelinus namaycush*) – donavski losos (*Hucho hucho*)

Sistem gojenja	Sistemi ribogojnic za nadaljnje gojenje se morajo vzdrževati na podlagi odprtih sistemov. Hitrost pretoka mora staležu zagotavljati najmanj 60 % nasičenost s kisikom, tako da se stalež dobro počuti in da se odpravijo odplake ribogojstva.
Največja gostota staleža (kg rib na kubični meter vode)	Salmonidne vrste, ki niso navedene, pod 15 kg/m ³ Losos 20 kg/m ³ Postrv in šarenka/ameriška postrv 25 kg/m ³ Jezerska zlatovčica 20 kg/m ³

Oddelek 2

Ekološko gojenje salmonidov v morski vodi:

Losos (*Salmo salar*), postrv (*Salmo trutta*) – šarenka/ameriška postrv (*Oncorhynchus mykiss*)

Največja gostota staleža	10 kg/m ³ v mrežnih ogradah
--------------------------	--

Oddelek 3

Ekološko gojenje trsk (*Gadus morhua*) in drugih vrst Gadidae, brancinov (*Dicentrarchus labrax*), šparov (*Sparus aurata*), grb (*Argyrosomus regius*), velikih rombov (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), pagarjev (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), rdeča grba (*Sciaenops ocellatus*) in drugih šparov ter morskih zajcev (*Siganus spp*)

Sistem gojenja	V zaprtih sistemih odprtih voda (mrežne ograde/kletke) z najmanjšo hitrostjo morskega toka za zagotovitev najboljšega počutja rib ali v odprtih sistemih na kopnem.
Največja gostota staleža	Za ribe, razen za velike rombe: 15kg/m ³ Za velike rombe: 25 kg/m ²

Oddelek 4

Ekološko gojenje brancinov, šparov, grb, cipljev (*Liza*, *Mugil*) in jegulj (*Anguilla spp*) v kopenskih ribnikih na območju plimovanja in obalnih lagunah

Zaprto sistem	Tradicionalni solni bazeni, preurejeni v enote za ribogojstvo, in podobni kopenski ribniki na območju plimovanja
Sistem gojenja	Obnavljanje vode mora biti zadostno, da se zagotovi dobro počutje vrst. Najmanj 50 % nasipov mora imeti rastlinski pokrov. Potrebni so ribniki, ki se čistijo po principu mokrišč.
Največja gostota staleža	4 kg/m ³

Oddelek 5

Ekološko gojenje jesetrov v sladki vodi

Zadavne vrste: družina *Acipenser*

Sistem gojenja	Vodni pretok v vsaki gojitveni enoti mora biti dovolj močan, da zagotavlja dobro počutje živali Količina odpadne vode mora biti enaka količini sveže vode.
Največja gostota staleža	30 kg/m ³

Oddelek 6

Ekološko gojenje rib v celinskih vodah

Zadavne vrste: družina krapov (*Cyprinidae*) in druge sorodne vrste v smislu polikulture, vključno z ostrizem, ščuko, atlantskim ostrigarjem, ozimico in jesetrom.

Sistem gojenja	V ribnikih, ki se redno v celoti izsušujejo, in v jezerih. Jezera morajo biti namenjena izključno za ekološko gojenje, vključno z gojenjem posevkov na suhih območjih. Zajezitveno območje, namenjeno ribogojstvu, mora imeti dotok sveže vode in biti take velikosti, da zagotavlja optimalno počutje rib. Po odlovu se ribe hranijo v čisti vodi. Uporaba organskih in mineralnih gnojil v ribnikih in jezerih se izvaja v skladu s Prilogo I k Uredbi 889/2008, pri čemer se uporabi največ 20 kg dušika/ha. Zdravljenje, ki vključuje sintetične kemikalije za nadzor nad hidrofiti in rastlinskimi pokrovom, prisotnim v vodi za gojenje, je prepovedano. Območja naravne vegetacije se ohranjajo okrog enot celinskih voda kot varovalni pas za zunanja kopenska območja, ki niso vključena v dejavnost gojenja v skladu s pravili ekološkega ribogojstva. Odrasla „polikultura“ se uporablja pod pogojem, da se merila, določena v teh specifikacijah za druge vrste jezerskih rib, ustrezno upoštevajo.
Količina vzgojenih rib	Skupna količina vzgojenih vrst je omejena na 1 500 kg rib na hektar letno.

Oddelek 7

Ekološko gojenje škampov *Penaecidae* in sladkovodnih kozic (*Macrobrachium sp.*)

Vzpostavitev gojitvenih enot	Lokacija mora biti v nerodovitnih glinenih območjih, da se čim bolj zmanjša vpliv grajenja ribnika na okolje. Ribniki se gradijo z naravno glino, ki se nahaja na lokaciji. Uničenje mangrov je prepovedano.
Čas preusmeritve	Šest mesecev za posamezen ribnik, kot ustreza običajni življenjski dobi gojenih škampov.
Izvor plemenske jate	Najmanj polovica plemenske jate mora biti po treh letih sestavljena iz udomačenih živali/jate. Preostalo so patogene prosto živeče plemenske jate, ki izvirajo iz trajnostnega ribištva. Obvezno presejanje je treba izvesti pri prvi in drugi generaciji, preden se vnesejo v gojilnico.
Odstranitev tipalke z očesom	Je prepovedano
Največja gostota staleža in omejitve gojenja	Število: največ 22 mladih živali/m ² Največja trenutna biomasa: 240 g/m ²

Oddelek 8

Mehkužci in iglokožci

Sistemi gojenja	Parangali, splavi, pridreno gojenje, mrežaste vreče, kletke, plošče, mreže in drugi zaprti sistemi. Pri gojenju školjk na splavih je lahko na kvadratni meter površine le ena vrvi, ki je spuščena v vodo. Dolžina teh vrvi ne sme presegati 20 metrov. Med ciklusom gojenja se ne sme redčiti vrvi, lahko pa se razdelijo, če se s tem ne poveča začetna gostota staleža.
-----------------	---

Oddelek 9 Tropske sladkovodne ribe: mlečnica (*Chanos chanos*), pisani ostriži (*Oreochromis sp.*), vitki somi (*Pangasius sp.*)

Sistemi gojenja	Ribniki in mrežne kletke
Največja gostota staleža	<i>Pangasius</i> : 10 kg/m ³ <i>Oreochromis</i> : 20 kg/m ³

Oddelek 10

Druge vrste živali iz ribogojstva: jih ni.
